

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อผู้วิจัย นายธีรวิทย์ แพบัว ตำแหน่ง ครู
โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ปีที่ศึกษา 2560

การวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนในการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 3. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 ห้องเรียน รวมนักเรียนจำนวน 854 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนจำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ปฐมนิเทศและทดสอบก่อนเรียน 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ 1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทความส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น (การอ่านจับใจความบทความ) 1.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความเรื่องสั้นชุด “ในหลวงของแผ่นดิน” (การอ่านจับใจความเรื่องสั้น) 1.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านจับใจความจากนิทานอาเซียนและนิทานคุณธรรม (การอ่านจับใจความนิทาน) 1.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรองชุด “เย็นศิระเพราะพระบริบาล” (การอ่านจับใจความร้อยกรอง) 1.7 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ทดสอบหลังเรียนและทำแบบสอบถามความพึงพอใจ 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบปรนัยจำนวน 4 เลือก จำนวน 30 ข้อ 3. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบแผนการวิจัยเป็น Pre Experimental Designs แบบ One – Group Pretest Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การหาค่า t – test แบบ dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการพัฒนาปรากฏ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบไปด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ 1) ขั้นปลูกจิตสำนึก 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (1) ขั้นเข้าใจ ประกอบด้วย (1.1) การใช้ข้อมูลที่มีอยู่ (Existing data) (1.2) การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical data) (1.3) การวิเคราะห์และวิจัย (Analytics and Research) และ (1.4) การทดลองจนได้ผลจริง (Experiment till actionable results) (2) ขั้นเข้าถึง ประกอบด้วย (2.1) ระเบิดจากข้างใน (Inside-out blasting) (2.2) เข้าใจกลุ่มเป้าหมาย (Understand target) และ (2.3) สร้างปัญญา (Educate) นำมาสู่ (3) ขั้นพัฒนา ประกอบด้วย (3.1) เริ่มต้น

ด้วยตนเอง และพึ่งพาตนเองได้ (Self-initiated & Self-reliance) และ (3.2) ต้นแบบเผยแพร่ความรู้ (Prototype and role model) การประเมินและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง .80 ถึง 1.00 และจากการทดลองพบว่า รูปแบบการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 87.03/87.93

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนในการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์กับคะแนนทดสอบหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

4. พฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนทุกกลุ่ม โดยรวมกันทุกรายการมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.69$) อยู่ในระดับดี

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.39 อยู่ในระดับมากที่สุด